

Megjelenik hétfőn és csütörtökönként naponta

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben:		Világos:	
1 évre	12.- forint	1 évre	14.- forint
6 hó	6.- forint	6 hó	7.- forint
3 hó	3.- forint	3 hó	3.50 forint
1 hó	1.- forint	1 hó	1.30 forint

Hirdetések díja:

8 soros hirdetés egy soros hirdetésnél 4 kr.
Bélyegdíj külön 80 kr.
Nyitóléc sora 15 krajczár.

Szerkesztőség:
Az arad-országi egyesült vasutak p. lójában.
Bérmentesen leveleket csak ismert kérésű fogadjunk el.
Kéréseket vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Az arad-országi egyesült vasutak p. lójában van, hova a hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentesen küldendők.

Felhívás

Arad sz. kir. város polgáraihoz.

Arad sz. kir. város országgyűlési képviselője: **Falk Miksa dr.** ma, október 25-én, d. u. 4 órakor érkezik városunkba s ugyanezen nap délután 5 órakor a „Fehér kereszt” nagytérben fogja megtartani beszámoló beszédét. Felkérjük a t. polgártársakat, hogy képviselőnk fogadtatására a pályaudvarban, valamint a beszámoló beszéd meghallgatására a „Fehér kereszt” termében minél számacsabbra megjelenjen sziveskedjenek.

A rendező-bizottság.

„Vén gyerekek.”

Budapest, október 23.

Mindenki becsüli, mindenki rokonszenvez vele s ha valami esnek meg rajta, mitől a kegyes sors még sokáig óvja meg, az általános sajnálkozást keltene De senkinek se jut eszébe gyakorlati, a való életet érintő dolgokban komolyan venni őt. Az ilyen vén gyerekek olyan, — írja a „Pester Correspondenz” Irányi Dánielnak ama furcsa ötletről szólóan, mely szerint Fejérvári báró honvédelmi miniszter vád alá helyezését indítványozza a képviselőházban, — az ilyen vén gyerekek elavult idealjaival s elpusztíthatatlan gyermekes együgyűségével olyan, mint a régi dülötről megmaradt mértőföldjelző kő a mas vasúti töltésen, melyen kilométereket nyelve rög tőve a gőzparipa. Görbén s félig elstlyedve áll a mértőföldjelző, de a mit elavult felírása hirdeti, az nem hazugság, mert mikor leásták, igazság volt annak minden bottjé, de azért ma már megis elévült a tartalma, egyetlen pontban sem egyező a tényekkel: ma már nem azok szerint a mértőföldek szerint számítanak, melyeket az ut, melyet hirdet, egészen máshova vezet s a czél, mely felé újít irányozza, egészen más ösvényen és egészen más fajta menettempóban lesz elérve.

Az 1848-as és függetlenségi párt vezérének legújabb „akciója” egyszerűen gyermekesiny, becstelenségen gon-

dolva, őszinte haragban elhatározza; de roppant együgyű, gyakorlatiatlan, semmiféle belátható eredményre nem vezet.

A képviselőház nagy többsége tudomásul vette a választ, melyet a honvédelmi miniszter a szerencsétlen monori zászlótygyben Irányi által hozzá intézett interpellációra adott Most feláll Irányi s ugyanazon képviselőházban indítványozza, ugyanazon többségtől elvárja, hogy a miniszter ugyanazon válasz miatt vád alá helyeztessék. Ez éppen olyan, mint mikor valaki megszólítja egy ismerőst, hogy adjon neki kölcsön egy forintot, mit a megszólított azzal utasít vissza, hogy nincs apró pénze s erre a kölcsönkérő azt mondja, hogy »akkor hát adjon egy tízest!« Ez nem rossz a »Borsszem Jankó« számára; de parlamentben pártelnöktől határozottan rossz trefa. Mert mit érhet el Irányi ez indítványával? Talán csak nem képzeli, hogy eloqueucziájával a nagy szabadelvű pártot ráveheti arra, hogy egyszerre a feje tetejére álljon s hirtelen megtárogja azt, a mit még tegnap nyíltan s határozottan vallott, még hozzá névszerinti szavazás alkalmával. Avagy azt hiszi, hogy e fogással felfelé hathat leegfélemlítőleg.

Már a múlt héten, mikor Irányi különben uró: sékletes és méltatlan tartott interpellációját megtette, nem hallgatták el ama megjegyzést, hogy Irányi mint gyakorlott parlamenti ember és művelt politikus megkímélhetné volna magát azon izléstelenüdtől, hogy a koronával polemizált s eline per retour-chaise játszott ki »szavakat«. Még kevésbé járja a koronát a avadál helyezés indítványi kaliberű neveltelenséggel. Ijesztetni akarni, mit Irányi elmaradt politikai együgyűségében eszelt ki s a mi in optima forma gyerekesiny.

Igen jól értjük az ürömkereső érzelmeket, melyet a »fekete-sárga« még ma is kelt az igen érzékeny tul-magyar szivekben, jól lehet azt tartjuk, férfiasabb lenne, ha az emberrel ószintén ki békültünk, sőt szívvelyes barátságban vagyunk, színeit is respektální. Azt hiszszük, hogy a korona, midőn éppen most a legloyálisabb s e mellett a legosztentatívabb módon sikra szállt a dualiz-

musnak föltétlen, legkiterjedtebb tiszteletben tartása mellett formális tekintetben is; és a felelős honvédelmi miniszter, midőn, világosan és határozottan kifejtette, hogy a honvédség hadseregzászlója, felszentelt szimbóluma a trikolor, a fekete-sárga zászló pedig csak egyike a cs. és k. hadseregnek a honvédséggel együtt tartott közös gyakorlatainál az utóbbi által is használt tíz különféle jelző-zászlónak: nem hagytak fenn helyet a legcsekélyebb gyanura sem, mintha valaki a fogalmakat összeavarni s a fekete-sárga számára a honvédségnél más jelentést yet kieselni szándékoznék. De, mint mondtuk, ezek dacára értjük, hogy vannak magyar szívek, melyek legyőzhetlen idiosinkráziát éreznek a fekete-sárga ellen, melynek árnyéka alatt oly sokat vétkeztek ellentük. Csak hogy másképp kell fellépni, mint a vén gyerekek tette vak haragjában s gyermekes esetlen naivitásában. Mindenekelőtt meg kell adni a királynak, a mi a király s a becsületen, illedelmesen mondjuk meg: tudjuk, hogy Te jövünk akard s meg vagyok győződve, hogy a törvényt megtartod és megtartod. Ez után előállunk a magunk bajával s így szólunk: Lásd, felesleges ur, mi szeretünk Téged s tisztelünk, mint koronás királyunkat! de bocsáss meg érzékenységünknek — hisz' oly sokat szenvedtünk! — a fekete-sárga zászló fedezte mindazokat a végzetes félreértéseket, melyek évek óta elválasztottak bennünket királyunktól, az ébresztett fel minden keserűséget, minden haragot a szenvedett igaztalanság miatt keblünkben, a »fekete-sárga« sehogy se való a honvédség számára, még mint jelzőzászló sem. Mibe sem kerül helyette más színt választani. Te oly nemes, loyális, jó vagy s a mi kedvünkért nagyobboldoztatod is. hontal - személyes öntudatod rovására. . . Ennek lenne értelme; de a törvénytől s illendőségét dobálódnak s vád alá helyezési komédiát csinálni nem egyéb, mint gyermekes komédia.

Az idei ujonczos eredménye. Az idei ujonczos, mint azt a honvédelmi miniszter a véderőtvény tárgyalása alkalmával megjövendölte, a »B. C.« jelentése szerint számszerűleg igen kedvezőlen eredményt volt,

mert átmeneti stádiumként az idén az előbbi évben már sorozás alá került s most huszonegy éves ujoncsokat, mint első évfolyambelieket vizsgálták meg. E hiány folytán a Felsőre rendeltére az 1888. VI. t. cz. alapján bizonyos számú póttartalékok hirtak be különösen ott, ahol az ujonczos gyenge eredménnyel járt. Így kellett a bajon segíteni, ha csak több ezredet nem akartak volna annak a veszélynek kitenni, hogy békeállománya gyenge legyen, a mi a csapatok kiképzésére lényeges hátránnyal járt volna; így kellett segíteni legalább addig az ideig, míg a legközelebbi évi sorozás által a létszám ismét megközelítőleg normális lesz. A hadügyi kormányzat a lehető legkisebb mértékű szorítókva, hirta be a póttartalékokat. Valamely törvénytelenségtől vagy a törvénynek mezzemenő alkalmazásáról — a mely törvény a póttartalékoknak három évi tényleges szolgálattelét is megengedi — abszolute nincsen szó.

Országgyűlés. A képviselőház a szerdai ülésben megkezdte a közutakról és vámokról szóló törvényjavaslat r ó s s l e t e a t á r g y a l á s á t, de csak a tízedik paragrafusig jutott: Az első szakaszban K u n Miklós nyújtott be két módosítást, melyeket B e z e r é d i Viktor előadó felelősülése után elvetett a ház. Az ötödik szakaszban B o r o s s B é n i módosítását G u l l i n e r Gyula P a p p Elek, A l m á s s y Sándor és a kereskedelmi miniszter felszólalása után elfogadta a ház. A 7-ik és 9-ik szakaszok együttes tárgyalásán nagy vita fejlődött ki, Z a y Adolf ugyanis cszakaszán nyújtotta be azon módosítások egyikét, melyeknek elfogadásához füzte a mérsékelt ellenzék a javaslat harmadszori megszavazásához való hozzájárulását. K ö r ö s s y Sándor, V a r o s s y Károly s esután B a r o s s G á b o r miniszter sikerrel védelmeték a javaslat eredeti szövegét, míg A p p o n y i Albert gróf, G r o n w a l d Béla, P e t r i e h Ferenc és V á l l y i Árpád az ellen szözltek. A mérsékelt ellenzék egyik kis közigazgatási vitát rögtönzött e szakaszknál s az által alkalmat adott Barossnak egy határozat replikára. Az úléselejen a képviselői oly csekély számban jelentek meg, hogy a ház határozatképtelen volt s az úlést huzs porossá fel kellett függeszteni; az enők ezért ismétlve felhírtá a képviselőket »köztesásgúk pontos teljesítésére.«

Kossuth mint olasz szenator. Velenczéből a »P. L.« azt a felette valószínűtlen hírt kapta, hogy Kossuth Lajos az olasz kamara indítványára honosítani fogják, azután pedig kinevezik szenatornak.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Október 25.)

Oláhfalu

Ne tessék a oziától megijedni, nem akarok nemzetiségi politikát kezdeni, elég már a mi meg van, újabb tetézni csak ugyan fölösleges volna. Azért, mert a Különey-egyeület egyik karja vagyok, még pedig erősebb is lehetnék, még nem vagyok nemzetiség faló. van ugyan egy kívánságom: »Legyen ember minden ember és magyar!« mint a jó oláhtalviak lettek, kiknek nevtörő azt hívni az ember, hogy a helyéget lakosaival együtt valahol Jász körül kelene keresni. Még fel se tudhatók a mai kor geographiai ismereténél; mert J. galamb is a mi oláh, az oláh; Oláhország pedig az erdélyi havasoktól s keletre s délre csak, tehát a mi oláh, ott keresendő. Teljesen helyes logika; csak hogy Oláh-falu, azért mert így hívják még sem oláh, hanem tiszta magyar nagy község, ott az erdélyi havasok közt; bocsánat, a havas tetején a l a s o n. Hát ez már milyen furcsa beszéd; azt tudjuk, hogy Szászova Besztercebánya mellett tót falu, hogy Tót-falu a Sz.-Andrei szigeten magyar falu, Rudny érseknek egy magyar papja volt, az is Német volt, de már mégis nagy mer szegő astat állítai, hogy O l á h f a l u tiszta magyar. — Szó ide, szó oda, de biz az úgy van: Oláh falu tiszta magyar község, igazán, vagyis római katolikus lakosokkal, s ha szükséges, be is bizonyitom.

Először, mert közel esik a Szent földhöz, Csikmegyéhes, helyesebben Csik-országhoz, hol az E. M. K. E. is csak azért állított fel reformatus ecclesiát, mert sok a pénze, nem tud vele mit csinálni, Perze, hogy talik is neki (nem úgy mint a Kölesy egyesü-

letnek, mely szerényen meghuzza magát.) Másodszor, hogy argumentálással maradjak, Oláh-faluban, ha oly szerencsés képviselőjük, hogy választói köze jöhet, nem pénteken tartják a bankettet, mint Arad Falk Miksáét, hanem a h t másnapján; mert azt minden igaz pápista ember tudhatja, hogy nekik pénteken, mint nagyböjtön nem szabad egyebet ennük, mint főzilyekelt, meg puliszkát; ez aztán könnyen kitele képviselőjüktől, mert tudai kell, hogy ők őrünek ugyan képviselőjüknél, de a bankett költéségét ez viseli; elégedjék ő meg választói megfintalásával, ne nyuljon még a zsebközhöz is, mert a mi abban van, alig elég puliszka listre. Ezt is ugy kell bevásárolniok U d v a r h e l y t, mert náluk ott 860 meter magasban ez az áldás meg nem terem.

Azt hiszem, miután bizonyítottam; hogy az oláh falvi katolikusok, fölösleges minden további argumentálás a fölül, hogy ők magyarok. A további argumentálás ugy járnánk, mint mikor az erdélyi püspök meglátogatta őket, s nem harangoztak elébe. A méltóságos püspök nagyon megharagudott, hogy őt oly d i s z t e l e n ü l fogadták, nosza cztaltatja is az előjáró-ágot, hogy megtudja ezen r á n k k ó r n a k az okát, miért nem akarnak ők üdvözülni. A község feje azonban nem azért volt az első ember, hogy meg ne tudjon felelni a püspöknek: hümgét erre, hümgét arra, míg végre kirukkol, hogy miszerint annak, hogy ők nem harangoztak szás oka is van. Ó méltósága aroza erre felveszi természetes szőlődségét s kenetteljesen kérdi, hát mi az fiam. Hát először is méltóságos uram — volt a bíró válasza — nincs harangunk. . . A többi kilencven kilenc okot ő méltósága elengedte nekik Lett is asztán harangjuk, de az meg kisorsult s kénytelenek voltak harisnya posztóval kifoltozni.

Oláh falu tiszteséges magyar lakói valaha pástorok voltak s így mint pástorok, kat neveztek őket oláhoknak s ez a név rajta is maradt minden havasi pástoron, ha még

olyan magyar is. Számuk folyton szaporodik, pedig oly vidéken laknak, hol csak a székely ember tud megélni. A havasok: ugyan most is erdők borítják, de a rendszertelen irtás miatt az erdő elcsenevezett, mert a d o o z k a - k é s z í t é s s z a l l í t á s k é p e s i egyik fő keresetforrásukat. Ők még patriarchalis korban élnek s patriotizmusuk is csak Oláh-falura terjed ki, ez is elég. Oláh-falu ugyanis két község Kápolna és Egyházás Oláh-falu, jó hogy megtudnak egyezni. Ebben a patriarchalis republikában a vagyon nem az egyeseké, hanem a családé. All pedig a község: vagyon egy deszka-fűrészlelőből, meg két kabalából. A deszka fűrészlelő minden nap a család más tagja használja, ép ugy a kabalákat is. Amannak nem kell etetés, a kabalát meg ellegelésznek az illatok havasi legelőn, csak szekeret kell hozni: iszkabálnai. Nem mintha nem volna elég egy szekér, hanem azért, mert az oláh falvi még nem ért el a vaskorba. Ő a szekér vasalást s szekérenkésőt vagyis degenyektet még nem ismeri azért kell, hogy mindenik iszkabáljon magának egy szekeret, mert ha szét hull, nem lehet a kabalákat heleszni, annál inkább, mert az oláhfalvi, ha Udvarhelyt kissé be palinkázott, le a völgynek, föl a hegynek, vad csapásos, vizomláson szeret e yaránt vágatni.

A havasoknál van jó borvizük, annyi, hogy fele se kell, s ha nincs egyéb, ettől is berugnak. Hs nem a ki ebből, a jó vasa borvizből iszik, ugy jár, mint az a spártai, ki az Eyratasban megfürdött: az ugyan nem kívánja többé odahagyni faluját; szereshet ő az igazi Oláhországban aranyat estető, még se marad ő meg oláhnak, visszamegy Oláhfaluba székelynek. s az aranyokoz szerez aranyzintű puliszka listet.

Azután ő érti a trófát, nem haragszik meg érte, a mit róluik litott beszélnek. Azért ő még is előáll az arra vetőld idegenek, hogy hát megintálna, ha kap egy fertály-palinkát, megeszik egy k é

gy é t. Mikor asztán megissza a palinkát, kitarja markát s kérdi, hogy hol van hát a kegyő.

Mikor még az udvarhelyi vár jobbjai voltak, velők esett az meg, hogy a földmég megtöltötte a föleseleges favágást, ők aztán, mikor madárfészeket szedni mentek, keresztbe vitték a létrát.

Instantiát adtak be József császárhoz, hogy a kinek lova nincs, járjon gyalog. Nem is adtak asztúo forspontokat; és nem volt nekik annyi bajuk, mint Arad városnak volt a vármegyével épan a forspontozás miatt abban az időben, mikor 1834-ben szabad királyi városává lett.

Legnagyobb azonban tudománysszerető, tük Tudják ők azt, hogy az ördög a könyvekben leskelődik, hogy kit is kaphasson el; minek is írni s olvasni tudni, ha képviselői kell választaniok, megmondja nekik a jegyzőjük, hogy ki az igaz hazafi, programbeszéd nem is kell, csak program ebéd. Ha meg adót kell fizetni, ott a végrehajtó, rájuk olvasza ez, hogy hány piczulat fizessenek. Azért nagyon megrémült az egyik atyafi, mikor a másik az ő fiát az udvarhelyi seminarumba akarta vinni. »Az isten megfizeti« — volt a kétségbeesett figyelmeztetés, — még többet talál tudni az apjánál. Kevesen is tanulnak közlők, de a kik hozzájárónak, ugyancsak megállják helyüket.

Lauko Albert.

János főherczeg mint katona.

J á n o s főherczegről sok érdekes dolgot beszélnek most azokban a körökben, a hol közelebből ismertük. Kivált katonai tulajdonságait emlegetik, melyek igazán elsőrangú hadvezérré kvalifikáltak volna őt idevel.

Az uralkodás fiatalabb herczegei közt ő volt az egyetlen, a ki a harostéren is megmutathatta, hogy mily hasznát tudja venni theoretikus katonai ismereteinek. A

A helyzet.

(Politikai tudósítások.)

Bécs, okt. 23.

Az idevaló politikai körök azon kelleme reményben élnek, hogy a belügyeket illetőleg immár semmiféle akadály sem fog útjában állni a kösznyek anyagi és erkölcsi virágzására számított institúciók békés fejlődésének, megdondolt, de folytonos kiépítésének. A monarchia mind a két államában nemcsak momentán, hanem tartósságot igényelő helyre van állítva az államháztartás egyensulya, az előrehaladás elő és ajapfélétele s e mellett az egyes pártok közt lenálló viszony megkeletés határozottsággal engedni reményleni, hogy sem oda át, sem itt nem fog a dolog obstruktív eljárásra kerülni. Az egyes pártoknak egymás iránti s egymás elleni érzelmeire vonatkozólag nem engedjük át magukat illúzióknak és semmiesetre sem számítunk messzianiai állapotokra, hogy farkasok és bárányok békén együtt legellessenek. De igenis számítunk arra, hogy Magyarországon kabinet és többség újra oly erős és sulyt nyert, mely ellen az egyesült ellenzék is hiába küzdene és arra is számítunk, hogy az uralkodó elem a kedvező helyzetet tökéletesen ki fogja használni és nem nyugszik addig, míg a nagyváradi választók előtt Tisza miniszterelnök által nagy vonásokban rajzolt reformprogram tökéletesen keresztülvive nem lesz.

Itt Ausztriában meg a parlament többségnek a német-kerkialis táborban kiftört szakadás és a csehok közti testvérhárc által előidézott gyöngyöztése az, mi ny erőt ad a kormánynak s biztosítja neki az állami rekonstrukció nyugodt, mérsékelt haladó továbbépítését. A mily különösnek tetszik s a mily képtelennek, sőt nevétségnek kelene tekinteni másutt, itt annyira komoly és való igaz, hogy szerencsétlenség a kormányra néve, ha a neki parlamentáris támaszul szolgáló többség a képviselőházban nagyon megerősödik, az egyes frakciók önmagukban és egymás közt egyetértének; mert es esetben a föderalismus, melyet a kormány komolyan nem, a korona pedig egyáltalán nem akar, valóságos orgiákat ünnepele s kormány majd az egyik, majd a másik csoportnak kénytelen engedményeket tenni, melyek mindig az állami egység, vagy az oly nehezen kivívott liberális institúciók teher-számájára esnek Ha pedig, mint jelenleg, a többség egyes frakciói, és pedig éppen a leg-

főherczeg jóformán folyvást a tűzérégnél szolgált s 1878-ban már egy nagyobb csapatot vezetett. Ez a csapatot csupa gyalogság volt s az Albrecht és Konstantin ezredéből, meg a 21-dik vadászszázalójából alakult.

A főherczeg csak 26 éves volt, mikor a boszniai hadjáratban már kitudtette magát. A bosnyák Berbirrel szemben táborozott a Száva balpartján zászlóaljával. 1878 július 29-én átment a folyón s bevette Baopalukát, megverte Jaicsánál a bosnyák csapatokat s folytonos harcban végre pontosan a meghatározott időben egyesült Philippovics báró hadtestével, mely a Bosznia völgyben nyomult előre. A főherczeg mindenütt oly bátran viselte magát, hogy a háború végével a katonai érdemeire szent kaptá és olyan helyzetbe jutott; hogy organisatorius és adminisztratív tehetőség is érvényre emelhetre. Mint egy herczogovinal hadosztály parancsnoka a hadvezér teendőt bámulatos ügyességgel tudta egysejteni egy karddal legázolt tartomány politikai fejének tevékenységével: Bölcs mérsékelt, nemes magatartás a legyőzöttek iránt és emberszeretét jellemezték rövid, de sikeres karmányzó pályáját. A mozlim iránt szívózságot tanusított, az islam kultusza iránt tisztelettel viseltelt s így csakhamar nagy népszerűségre tett szert. A mohamedánok »mladej szultán«-nak nevezték. Közébb a Czernagorát is saját tapasztalásából akarta megismerni, s mikor 1885-ben a trónörökös-pár montenegrói utazását tetre, a főherczeg hozzá csatlakozott és megkérte Nikita fejedelmet, hogy tegye lehetővé nek; az 1876-iki és 77-iki csataterkek megtekintését.

Több mint egy hónapig volt ott a főherczeg, és az egész terepet a legbehatóbb vizsgálat alá vette. A főherczeg batoraságától általában csodáltak mesélnek. Köryezetét nem egyszer ejtette aggodalomba nagy élszántásával. Nyáron örömet tartózkodott a Gmunden mellett lévő régi kastélyban, mely a városnak legfestőbb pontján épült. A főherczeg itt sokféle tanulmányt foglalkozott s csak akkor hagyta félbe a munkát, mikor vágy a városba, vagy a tóra ment szórakozni. A Traun-tó vihar alkalmával erősen buháznik. Ilyenkor a legtapasztaltabb hajósok se mernek vízre szállni. A főherczeg azonban hid-gyűrével nézett előre a veszélynek. Akárhogy dűbörgött is a vihar, bármekkora hullámokt hányt is

fékezhetőbbek és legkövetelőbbek, me-
razmusban szenvednek, akkor a Tassie gróf
kormányának, mely alapjávan véve jó inten-
ciókat apol s egy szelid, a megmondott
előrehaladástól éppen nem idegenkedő kon-
servativizmusnak hódol, szabad keze van s
a helyett, hogy a cselek, szlovének és kle-
realisok által győtttessé magát, féken
tartatja és a saját uszaryára fűzheti es em-
berkéket a mind-nyire könnyebbnek látszó le-
hetőségre való utalással, hogy a német li-
beralisok az ifju osekkel és lengyelekkel
egy nagy többséggé olvadnának össze.

Az utóbbi napokban maga a korona
tejeséggel félre nem érthető alakban ma-
nifestálta határozott akaratát, hogy a dua-
lizmus fenntartandó a legexaltáltabb módon: a
föderalizmus a legközelebbi időre elvesztette
minden néven nevezendő kilátását.

A mi a külügyi helyzetet illeti, az ma
mí kívánni valót sem hagy fenn. A czár
nem akarta ugyan meggyőzötti magát Bis-
marck herczeg által, hogy Auszria-Ma-
gyarország keleti politikája feltétlenül ön-
zelen, valóban és tényleg csak a balkán-
népek szabad, önálló fejlődését szolgálja; de a
meggyőződést mégis csak hazra vitte magá-
val Berlinből, azt a meggyőződést, hogy
monarchiánk sem Bulgáriában, sem más
Balkan-államban nem akar akcióit csinálni.
Ez a körülmény teszi érthetővé azt is, hogy
a czár miért tiltotta meg távirati uton kö-
zölt határozott parancsban a vállalkozó
kedvben levő fiatal Dolgorukov her-
czegnek, hogy kis játékaft folytatasa,
melyeket mint „egér a macska tavol-
létében” kezdett Szófiában. Különböben a
czár is azt hiszi s ezt nála szokatlan jó
kedvvel ki is fejezte Bismarck herczeggel
szemben, hogy Koburg herczeg csak addig
tarthatja magát Bulgáriában, míg az Orlean-
sok tárczája győzi, a mi azonban már nem
tarthat sokáig, minthogy a tréfa már több
milliójába került a családnak. Kölcsönt sem
kap Bulgária (?) völi továbbá a czár, mi
közjogilag törvényesen rendezve nem lesz
már pedig kölcsön nélkül nem lehet tovább
vezetni a bolgár államügyeket.

A földög az, hogy a czár a maga ré-
széről feleslegesnek tartja Bulgáriában ak-
cióit vinni. Ez elég a béke fenntartására
Többet nem is akarnak!

KÜLFÖLD.

Vámbéry a szultán nézetéről: Vámbéry
börny Armin tanár, ki konstantinápolyi
utjából az imént érkezett haza, a „P. L.” egy
munkatársa előtt a következőket nyilatko-
zott a szultán és a többi európai
kérdésekben vallott nézetéről:

A szultán nem hajlandó a hármasszövetség
szövetséghez csatlakozni, mert
azt véli, hogy a jelen világhelyzetben a leg-
szigorubb semlegesség a legjobb politika,
a melyet követni. Ez által nincs annyira le-
kötvő egyes kabinetek akaratához, mint
azelőtt és országai acyvei és szellemi er-
kei kifejlesztésén zavartalanul működhetik
a nélkül, hogy ebben szövetségesének ba-
rátságos de olykor igen kellemetlen taná-
csát megzavarnák, mint azelőtt történt. (Az
összes hatalmakkal egyenlő barátságos
viszonyban él és nem jön azon helyetbe,
hogy az egyik hatalomhoz való hajlandó-
ság által valamely más hatalmat fel-
legeljen.)

A bolgár kérdésben a
szultán szivesen csatlakozik a többi hatal-
makhoz; azt találja, hogy az ügyek nyugodt
mederben folynak és a bolgár események
birodalmának határát nem érintik. A feje-
delmi szék betöltését illetőleg a szultán min-
den véleménynyilvánításától tartózkodott

A to, Janos főherczeg éjjelintek (Gundens-
bél) a kastélyhoz hajozott, zoha az ország-
utat is választotta volna. Ez utjában csak
szármegségde kísérte. Nappal is ha a to
erőben zajlott, tudtak már, hogy Janos fő-
herczeg künn van a tavon, melynek hullá-
mait a kis hajka jászava szelidelt át.

A nyári szórakozása alkalmával gyak-
ran megfordult a fűrdővendégek közt is.
H-t-ken az a Belleu-száloda éttermében
ehédelt Schafgotsche gróf szármegségdevel.
Gyakran meghívta vendégül a fűrdőz-
tonatistákat, kikkel katonai dolgokról so-
kott beszélgetni. A főherczegben is meg
volt az a meggyőződés kedves modor, mely
az urakodóház tagjait általában jellemzi, s
a nép iránt való szeretetéről egy vidám törté-
netekbe tesz bizonyosságot.

Egy kifőzőn sikerült visegája után azt
mondta, f. herczegnek, hogy kívánjon va-
lamit, s azt teljesíti. Ekkor azt kívánta,
hogy engedjék meg neki, hogy utazsék, s
ez utjában a hányzor csak akar, a harmad-
dik osztályba ülhesse.

Parishói táviratozások, hogy Janos fő-
herczeg nem fog visszatérni Ausztriába, ha-
nem hosszabb külföldi utra indul. Legvá-
lósíntibb, hogy saját yachtján valami hosz-
szabb tengeri utat fog tenni. Zóriczből azt
táviratozák, hogy a főherczeg folyamodott
a svájci polgarjogért, s hogy Fell név
alatt hajótelepet akar alapítani. Ahi
földön Londonban szándékozik állandóan
megtelepedni. Egy másik távirat jelenti,
hogy Janos főherczeg, unokahúga, Caserta
grófnő látogatására Cannesbe érkezett, hol
egy hétig marad. Caserta grófnő, neje
II. Ferenc napolyi exkairály fiatalabb test
vérenek.

A krétai ügyet illetőleg
a szultán igazán boldognak érzi magát a
felett, hogy a kir. pasának a lecsön-
desítés sikerült. Az állítólagos kegyetlen-
ség gőrg kohlomazokat, a mi abból is
kitunik, hogy az orosz követ, kormány-
ának megbízásából, odvölde Sakir pasát
Kréta sziget lecsön-desítéséért.

A német császár konstan-
tinápolyi utját a szultán és környezete nagy
fontosságú szerencsés eseménynek tekintik
és pedig annál inkább, mert tudják, hogy
orosz részről mint fardoztak hónapokon át
ez utazási terv megküszítésén. A szultán ez
irányban tartozódik minden nézetnyilvání-
tástól, de a birodalom nagyjai nem titkolják
megelégedésüket az orosz diplomasiának
a kudarcza felett. E látogatás közvetlen kö-
vetkezését illetőleg azonban nem táplálnak
tulott várakozásokat. Tudják, hogy sem a
császár, sem a szultán nem fogják be-
szelgétéseikben az aktuális politika kérdé-
seit érinteni; de a porta körében tartanak
a douc violses-től, melyet Bismarck Her-
bert prof és Radewitz kifejthetnek
oly orelra, hogy Törökországot a harmas
szövetséghez való csatlakozásra bírják. A szul-
tán diszpozíciójánál fogva azonban mindezen
fardozások kettelelnek tekintendők. A
szultán például el van határozva, hogy csak
a válság pillanatban nyilvánítja tulajdon-
képpen érveltét és hajamat cseljét. Tör-
kországnak már elég gyakran kellett ro-
konszenv nyilvánítását dragan megfizetni és
sokszor barátai (az cselzés akart lenni Ausz-
tria-Magyarországra) többet vettek el tőle,
mint ellenségei.

Az örmény kérdésben a szul-
tán különben fel van indulva az angol li-
beralisok ellen, akik a brit örményországból
második Bulgáriát akarnak alakítani. A
szultán határozottan ellene van a nézetnek.
Bulgáriában a mahomedanak a lakosságnak
csak negyed részét képezik, míg a kisasiál
örményországban a mahomedan lakosság
kétszeresen felmúlja az örmény lakossa-
got. Igazságtalanság lenne tehát az összes kur-
dokat és törököket kik a lakosság kétharmad-
részét képezik, kiirtani és az utolsó harmad
részeére autonóm Örményországot alakítani.
A szultán ebben semmiféleképpen sem egyeznék
meg. Igaz, hogy a kurdok és örmények
között sok viszály létezik és a kormány
nem elég erővel bír el, de illy viszály-
sok mindentől elfordulnak, a hol mámo-
dok és letelepült lakosság titkának össze.
Azt sem kell elfeledni, hogy a kurdok
Oroszország és Persia háraán lóknak s ha
őket a török kormány fenyegeti, hirtelen el-
tűnnek a szomszéd-területeken, a hol minden
további bűldzés elől bízósak. — Vámbéry
A b d u l H a m i d saulánt igen lel-
ki smeretes, a napi kérdéseket teljesen le-
merő uralkodónak mondja. A szultán egész
napon azt államügyekkel foglalkozik. Husz
személyből álló fordító-testület, a világ
minden főbb lapjából lefordítja számára
a kiválóbb és bírodalmat érdeklő cikkeket; e
testület közelebb a magyar fordítóval
fog szaporitani.

Sándor czár a haborusól. Varsói
hírek szerint orosz udvari körökben az a
hír kering, hogy III. Sándor V a n-
o v s z k y hadügyminiszternek egy íkbn
— úgy látszik, még külföldre utazasa előtt
— ezeket mondotta:

Haborusó viselni éppen nincs
kedvem s nem is gondol-
ra. Annak, a ki engem háboruba akar
bonyolítani, nagyon ügyes embernek kellene
lennie. A jelen viszonyok közt a háborunak
csak az a következménye lehetne, hogy be-
lőlem vagy a Kelet császárja, vagy
megint „moszkvai nagyt-
jejedelm” válóik. Amarra semmi szük-
ségem, a másikat pedig nem kívánom sa-
gannak.

Ferdinand fejedelem utja. Ferdi-
nánd bolgár fejedelem kedden pár órá
Britszelben látott Lipót király azonban
állítólag nem akarta fogadni s a feje delem
csak a trónörököséssel beszélt, aztán tovább
utazott Németországba. Külföldi utja
n a k c s e l j á r ó l a „Köln. Ztg.”
szófia levelezője azt írja, hogy nem igaz,
az, mintha Ferdinand igénybe akarná venni
rokonai pénzbeli segélyt vagy engedélyt
akár kerai tölök arra, hogy birtokait köl-
csönrel terhelhesse. Nem igaz továbbá,
hogy a saját jabol előleget adott volna a bol-
gár kincstárnak; eddig a fejedelem és anyja
saját jóvődelmek elegendők voltak az ud-
vartartás költségeinek fedezésére. Az ut-
azás igazi okai részint személyek, részint
politikaiak. A fejedelem latni akarta bará-
tait és rohonait s általában Nyugat-Európát;
másrészt csakugyan igaz, hogy házassági
akar, mire néve már régóta tárgyasok
folynak. Politikai orelja az utnak annyiban van,
hogy meg akarják vele osztálni azon
orosz híresztelést, mintha a fejedelem trónja
olyan győngy lánbon állana, hogy minden
csékélység megdöntel. Ferdinand be-
akarta bizonyítani, hogy ő is ép úgy baj-
nékül távozhatik országából, mint bármely
más uralkodó. E szempontból az ut késég-
kivül jó benyomást tett a külföldön. A fe-
jedelem már ked-en ismét Szófiában akar
lenni. — Szerdán L o n d o n b a n volt.

A német császár utazási. Vilmos
császár a német hajórajtál, mely kiséri,
— mint már említettük, — a kedvezőtlen idő
következtében csak kedden indulhatott el
Genuából a keletre. Eas állomása tudva-
lósíntibb Görögország lesz, hova azonban
nem politikai, hanem családi ügyek vezetik,
mert nővére esküvője a görög trónörökösé-
sei a jövő héten fog megtartatni. Athénből
a császár átrándul Konstantinápolyba s ez
utja az, mely jóval megtörténte előtt a leg-
előbbben foglalkoztatta s foglalkoztatni
fogja még egy ideig az európai közvéle-
ményt. Orosz-francia részről azt híresztel-
ték, hogy a császár azért megy a török fő-
városba, hogy a szultán a harmas szövét-
séghez való csatlakozására bírja. E képtelen
hirt azonban a német ofíciósok mar ismél-
elve demontáltak. Vilmos császár a „Kaiser”
pánczélos hajó, neje a császárné a „Hohen-

zollern”-yachton érkeznek a szultán már kij-
adta az iradé, mely a hadi hajó bebocsátását a
Boszporusba megengedi: A hajókat negy-
számu török hajó fogadja s kiséri egész
a Dolina-Bage palotáig, mely a tengerparton
épült. Ennek a tengerre vezető lépcsőjénél
fogja a szultán császári vendégeit fogadni s
onnan a Yildoz-kioszkba kíséri. Az odáig
vezető hosszú uton Konstantinápoly egész
helyőrsége fog sorfal-t állani Kevéssel az-
után a császár a szultánal látogatást tesz
s a palota alakából nézi végig a helyőrség
elvonulását. Asután a szultán látogatja meg
vendégeit, kiknek tiszteletére este nagy dísz-
ebédet ad. Ez a megérkezés napjának, novemb.
2-dikának programja. Másnap a császár
templomba megy s szultán megnézi a né-
met kórházat. November 4-en délután rét-
ut lesz a Boszporuson egész a Fekete ten-
get torkolatáig. E kirándulásra a
szultán is elkíséri a
császár, a mi azért érdemel figye-
lemet, mert nagyon régen nem történt, hogy
a szultán íly alkalmából városék palotájá-
ból Nincs kiarva a lehetőség, hogy a császár
kedvező idő esetén egy, sőt két nap-
pelt is meghosszabbítsa konstantinápolyi idő-
zését. Hogy lato atásának komoly politikai
jelentősége van, ámbár éppen nem olyan
irányban, mint az oroszok híresztelik, az
k e t s e g t e l e n:

LEGUJABB POSTA.

Ferdinand fejedelem hétfőn érkezik
Szophiába. A „Kreutz-Zig” szerint a belga
király vonakodott a fejedelem elfogadni.
— Münchenből a következőket írják szer-
dai kelettel; Coburg Fulöp herczeg Pá-
risból Bécsbe menet a keleti expressvonat
iton itt áttuzott. H r szerint a herczeg itt
ugy nyilatkozott, hogy testvére, Ferdinand
fejedelem, még Brüsszelben van, de rövid
időn visszaérkezik iue. C o b u r g b ó l
a z t t á v í r j á k, hogy F e r d i n a n d
M u r á n y i gróf név a'att déiben oda
érkezett, de még az éjjel visszautazik Szó-
fiába.

Egy orosz laprólunk. A „Novoje
Vremja” Magyarországnak a hadsereg ügyé-
ben nyert legujabb vlványát fejtegeti s
azt mondja, hogy az európai sajtó nagyon
feltélesen foglalkozik a Magyarországnak
mind erősebben nyilvánkozó irányzattal,
melyet egyszerűen magyar sovinizmusnak
neveznek, a mi pedig nem más, mint
az a m a g y a r s z e p a r a t-
t i z m u s, mely minden köteleket szét
akar tépni a magyar királyság és az osz-
trák császárság között. Kezdetben rajon-
gott Magyarország az osztrák magyar-né-
met szövetségért, most már nem, mert
látja, hogy nem az ő kedvéért kötötték a
szövetséget s miatta Ausztriának minden
német alttválóját a germanizáció fen-
yegeti s a bécsi körök egy berlini intére-
hajlandók volnának még a nekik kényel-
metlen dualizmus is megszüntetni, (Ha az
olyan könnyen menne, mint a milyen
könnyen a „Novoje Vremja” meséli.)

Az európai békéliga. A „Figaro”
egy jelentékeny angol politikussal folyta-
tot beszélgetés alapján azt írja, hogy An-
glia belépett a békeszövetségbe, az illett közlő maga
tárgyalta Bismarck Herberttel a feltétele-
ket. Egyuttal Anglia vé d e s d a c s-
s z ö v e t s é g e t kötött Olasz-
o r s z á g g a l. A békéliga jelenleg ma-
gában foglalja a hármasszövetségben kívül
Angliát, Dániát (?) Svéd- és Norvégor-
szágot, Görögországot, Törökországot,
Franciaország és Oroszország el vannak
sigetelve.

NAPTAR

Október 26. Péntek. Róm. kath. naptár:
Krisztv. — Prot. naptár: Krisztin. — Görög-
ország vptár (okt. 18.): Kárp. — Nap fél 6 óra
35 perceskor, nyugszik 4 óra 52 perceskor.
A „Kölcsey Egyesület” könyvtára (Szabadsz-
gát 1 sz.) a következőknek rendelkezésére áll kedden
és szombaton d. n. 3-4 s pénteken 11-2 óra
között.

As

„ARADI KÖZLÖNY”

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhözjórva:

Egy évre . . . . . 12 ft - kr
Fél évre . . . . . 6 „
Negyed évre . . . . . 3 „
Egy hónap . . . . . 1 „

Videkre szétküldve:

Egy évre . . . . . 14 ft - kr
Fél évre . . . . . 7 „
Negyed évre . . . . . 3 „
Egy hónap . . . . . 1 „

Kérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek
előfizetése szétptember végéig le-
járt, hogy előfizetéseiket mielőbb meg-
újítsák sziveskedjének, nehogy a lap szét-
kölődésében fennakasszon álljan be.

As „Aradi Közlöny.”
kiadóhivatala.

HIREK.

ARAD ÉS VIDEKE.
— Falk Miksa országgyűlési képvisel-
nök ma, pénteken délután 4 órakor érke-

zik városunkba, s ugy Csabán, mint helyben
a pályaudvaron ünneppélyesen fog fogadtatni.
Felkerjük a tiszteit polgártársakat, hogy az
ünneppélyesség díszének emelése czéljából a
házakat fellobogózni és feldíszíteni szives-
kedjenek.

A rendező bizottság.

A Falk Miksa beszámolója alkalmá-
ból rendezendő bankette aláirásai iven ta-
lálhatók: az egyes hivatalok főnöki irodáiban,
a kaszinóban, a Lloydban, a Bettelheim és
Klein-féle könyvtárakban, a pénzü-
tervezésnél, az ipartestületnél, a keresk. ka-
marnál és a Pohl féle kávéházban. A ban-
kett ma pénteken este 8 1/2 órakor tartat-
ik a „Fehér kereszt” nagytermében; egy
teríték ára 2 ft 50 kr. — Folyó hó 26-an
este ugyancsak a „Fehér kereszt”-ben Falk
Miksa tiszteletére zene-estély lesz a katonai
zenekar közreműködésével; ez estélyen min-
denki részt vehet családjaival együtt.

A Falk-bankett rendező bizottsága
a helybeli élők ellenéki párt elnökét:
H á s z Sándor é. M ü l l e r Károly ura-
k t a pénteki bankette meghívta, s kik
éresztelésük szerint a meghívást elfogadják
és részvételüket megígérték.

Falk Miksa képviselőnk fogadtatá-
sára a pályaudvaron megjelenni kívánó köz-
önség figyelméztetik, hogy a kimenetelre a
„Fehér kereszt” előtt vasuti kocsi, a be-
jövételre pedig a vasuti kocsiakon kívül még
huszonöt magánfogat is áll rendelkezésre.

Falk Miksa itt időzésének programja
szombat estére a színházba menetel, hová
F a l k egész kíséretével fog menni; mely
alkalomra az igazgatóság egy kiváló fran-
csis szimfóniát adat elő. F a l k a szin-
házból a „Fehér kereszt” nagytermében
rendezendő táncestélyre megy. Az aradi
nők közül igen sokan készülnek ezen esté-
lyen részt venni.

A bankettre, mely Falk Miksa be-
számolója után ma este pontosan 8 és fél
órákor veszi kezdetét, asszal hívjuk fel a
részt venni kívánók figyelmét, hogy alá-
írások P o h l vendéglistán ivén a mai nap
folyamán is elfogadtatnak.

Csabára küldöttség megy F a l k
Miksa elé a déli vonattal. A megválasztott
küldöttségi tagok fél 12 órakor gyüleke-
znek a pályaudvarban ifj. Kristófy
János küldöttségi elnök vezetésé alatt.

Személyi hír. T ö r ö k János bu-
dapesti főkapitány tegnapelőtt Aradra érke-
zett s a főispán vendége. Tegnap résztvett
a csásári erődben rendezett nagy vadá-
szaton.

„Makón” című tegnapi tárczá-
nk ötödik hasábjának utolsó sora után, a kö-
vetkező szavak maradtak ki tordelési hi-
bából: „szimpatia deozára megtenné a fel-
jelentést az „Aradi Közlöny” ellen.” Mit
ezennel helyre-jöztünk.

Az aradi vértanúk szobra. Mint a
fővárosi lapok írják. Z a l a György
szobrász egyre dolgozik az aradi vértanúk
szoborműven. Mind a négy mellékalját
már megöntette s a „Hungaria” főalakat
most öntik bronzba. A két cimzer s a vért-
tanúk közül hétnek a döborművét arcz-
képe már készen van s Zala György most
mintázta Póltengberg Ernő mellszobrát.
Ez év végeig a többi öttel is elkészül
A szerződéshez képest Zala ja jövő július-
ban bronzba öntve átadja a kész szobrot
Arad városának; ugy hogy a leleplezés a
jövő év október 6-án meg fog törté-
netni.

Térzene volt tegnap déntán ja
Domonkos testvérek czukraszata előtt s a
szép idő kedvezése mellett nagy közönsé-
get gyűjtött a fötérre.

Az aradvárosi kereskedelmi akadé-
mia ifjúsága fél 23-an tartotta meg ön-
képződésének alakuló közgyűlését. A tiszta-
kar következőleg alakult meg: elnök:
V e r t á n István III. oszt. tan., alelnök:
B e r g e r J e r ő d, II. oszt. tan., fő-
jegyző: P i c k l I l l é s III. oszt. tan., pénz-
tár: T e m e r Kálmár III. oszt. tan.,
aljegyző: K e l l Lajos I. oszt. tan. A
kór védőnők: A b r a l Lajos az intézet
igazgatója.

Örökbe fogadás. A hivatalos lap
tegnapi száma a következő királyi elhatáro-
zást közli: Személyen körüli magyar mi-
nisterem előterjesztése folytán a sédeni
A m b r ó s i B é a b á r ó G o s s i Ma-
tyás mint kiskora V e t t e r Andor
gyámja közt, es utóbbinak örökbe fogadása
irant Temesvárott folyó évi március hó
5-én létrejött szerződésnek magára az örök-
be fogadás tényére vonatkozó részét jóváha-
gyom, s egyuttal az A m b r ó s y család
névét, előnevét, báró rangját és címét rét az
örökbe fogadott V e t t e r Andorra ke-
gyelemből átruházom. Kelt Eisenberben 1889.
évi október 8-án. F e r e n c J ó s e f,
s. k. B r o r o s y B é l a, s. k.

Utó ellenőrzési szemle. Figyeimer-
tetjük azokat a katonai-köteleseket, kik
folyó hó 20. és 21-én nem álltak elő
ellenőrzési szemlére, hogy n o v e m b e r
11-én és 12-én lesz az u t ó e l l e-
n ő r z é s i szemle az aradi várban. A
kik pedig ezen utó szemlén sem jelennek
meg, azok várhatják a kellemetlen utó kö-
vetkezmenyeket.

Ezüstmennyegző. D e n t o h
Bernát Temesvárt lakó eradmegyei birto-
kös, ki számos aradi égytelt birtokos
és tagja, f. hó 30-an ünnepli házasa-
gának 26-dik évfordulóját. Ez alkalmából,
mint beuntunk értesítenek, a temesvár-

gyárvárosi iszraelita statusquo-hítközség és a
Chevra-Kadisha-egylet egyesítve ünneppélyt
rendez s erre meghívották boscsátottak ki.

Kisajátítási eljárás. A száraz-évi ár-
mentesítő és belvizevezető társulat által
csöziba vett kisirtas-toronyi osztona
része F o r r a y-N a g y-I r a t o s köz-
ség határában elfoglalandó területekhez néze
a kisajátítási eljárás elrendelvétné, annak
megelőzésére határidőül a nevezett közönségben
f. 6. november 14-dikének d. e. 10 óraja
tűztet ki. A tárgyalás dái jogában áll min-
den tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen,
a minden érdeklőnyvi érdeklőtné a fel-
ajánlott kártalanítási ár ellen felszólalni s
kifogásait jogközönségbe völetni. A megje-
lenés elmulasztása miatt igazolatlanság nincs
helye.

Másod virágzás. Nyári Béla, Gyárvárosi
alkapitány kertjében az orgona fa másod-
szor virágzott ki Ebből most azt követ-
keztetik, hogy hosszú és szép ősz lesz
— Szerencsés számok. Vörösnök egyik
tisztviselője 1000 forintot nyert 13. 25. és
26 számokkal a brünni lutrin. Most azzal
ijesztgetik hogy e nagy nyeresé miatt vissza-
látogatot indítának ellene.

A z á r d i lövészet eredménye az aradi
polg. lövészet-egylet által f. évi október hó
20. és 21-én tartott évi versenyen: A
m é l y lövészekre legjobbt díjakat nyer-
ték: Klein Ignác a legjobb szegélyléssel 2
drb arany, Dengl Béla a legjobb 4 lövés-
sel: 1 darab arany, 1 frtos, 1 huszas. Heintz
Gábor 4 lövésével 1 drb arany, egy huszas.
Dobiaschi J. 4 lövésével 2 tallér. Domonkos
Lajos 4 lövésével 1 tallér, 1 frtos, 1 huszas.
Máistorovics 4 lövésével 1 tallér, 2 huszas.
Klein Ignác szegélyléssel 1 tallér, 1 hu-
sas Dobiaschi J. 4 lövésével 1 tallér, 1
huszas. Heintz Gábor 4 lövésével 1 talér.
Klein Ignác 4 lövésével 2 forintos. A löbbi
négy lövésék 1 darab magyar esztűt hu-
szással díjaztatnak. A k ö r d i j a k a t
nyerték: Dengl Béla 5 talál, 25 körrel, 2
drb arany, Domonkos Lajos 5 talál, 24
körrel 1 drb arany, 1 forintos, 2 huszas.
Máistorovics J. 4 talál 22 körrel, 2 tal-
lér darab tallér 1 forintos, Dobiaschi J. 4
talál 19 körrel 1 tallér 1 forintos, 1 hu-
szas, Heintz Gábor 4 talál 6 18 körrel 1
tallér, 1 huszas. Klein Ignác 4 talál 17
körrel 1 tallér, 1 huszas. Greiner Károly 3
talál 15 körrel 1 tallér, 1 huszas. Wesley
István 2 talál 11 körrel 1 tallér. Beisz
György 1 talál 7 körrel 2 forintos. Koláry
Károly 1 talál 4 körrel 2 forintos. A leg-
jobb mozzással díjakat nyertek: Dobiaschi
J. 1 darab arany, Domonkos Lajos 2 darab
tallér. Klein Ignác 1 drb talál 1 forin-
tus huszas. Heintz Gábor 1 darab tallér, 1 hu-
szas. Greiner Károly 2 forintos. As A. é.
B. álló esztűtblan 37 löjegy váltatot, me-
lyek után 1775 lövés tételtett. Találékak lö-
tek a következők:

	Szeg 4 3 2 1
Klein Ignác	2 2 5 54 51
Dobiaschi J.	3 12 20 31
Heintz Gábor	2 12 26 15
Domonkos Lajos	1 28 33 42
Dengl Béla	1 10 20 27
Máistorovics János	1 7 8 10
Greiner Károly	10 36 20

A z e l n ö k s e g.
— A helyhez kötött (stabil) gőzgépek
kezelői számára a kereskedelmiügyi mi-
nisterium által a budapesti állami köz-
épipari iskolában rendezett esti ta-
nolyam f. évi november 2-ik napján
fog megnyitani s december hó végéig
tart. Tanulókul felvételtnek a 18. életév-
ket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s
különböző rézpárhárak főbb munkásai, a kik
már a fötök és locomobilok elők tanfolya-
mát jó sikerrel elvérezték. A belépőköl-
tölési bizonyítvány kívánatki. A beiratások
az infeszt helyiségben (Budapest, VIII.
kerület népszínház-utca 8 sz.) október 30-an
kezddőnek s a hétköznapon este 6 óráról
7-ig, a vasár és tünneppékon pedig dél-
előtt 10 óráról 12-ig tartatnak. A felvételre
jelentkező munkások munkakönyvet s — ha
munkában vannak — munkabizonyítványt
tartoznak előmutatni. A tandíj 5 ft.

Egyenruhák szállítása. Az aradi ke-
reskedelmi és iparkamara ezennel tudatja,
hogy az államosított budap-estépeési vasút,
a mohács-pesti és pécs-barcsi vasutak lét-
számában álló altiszti és szolgai személyzet
részeére 1890. évi január 1-től 1892. évi
december 31-ig terjedő három évre szük-
ségesen egyenruhák eszallítására kiirt pályázati
hirdetmény a kamarai irodában a hivatalos
órák alatt berekinthető.

Vasuti anyagok szállítása. Az aradi
kereskedelmi és iparkamara ezennel tudatja,
hogy a magyar eszakkéletli vasut vezér-
igazgatóságának az 1890-ik évbén szük-
ségendő anyagok és feltáři tárgyak bizo-
nyosítása czéljából kiirt pályázati hirdetmény
a kamarai irodában a hivatalos órák alatt
betekinthető.

A hegyaljának gyárilag való beülte-
tése olványokkal. Az aradi b o r t e r m
e l ö k szövetégé utján egy gyártelepet
terveznek építeni a hegyaljánban, hogy o't a
filloxera által tökretett táblákat, minél
előbb és könnyezertelleg beültessek olvá-
nyokkal. A bortermelők e gyár felépítésé-
nek azon előnyességéről győződtek meg,
hogy így az 50 milli olványt, mely szük-
ségese a filloxera által elpusztított töké he-
lyébe — egy időben fogja eszűközni és az-
után pedig a töké fejlődését öntözés utján
annyira elősegíti, hogy alig egy pár év
mulva teljesen rendező jön a hegyalje esz-
lötökkel. Egyszermind tervben van a
Maros mellett, a téglagyár körül mintegy
80 holdnyi terület szintén ilyen uton betül-
tetni olványokkal. Min-ezen tervekkel, vala-<

gyhlésén O l a r i u Miron tanítónak Ott-lakára történt megválasztását jóváhagyta s öt állásban végleg megerősítette.

Négyülés Makón. Hetven városi képviselő aláírásával egy jelentés adott le a makói rendőrkapitányhoz, mely szerint a nagy község lakulási tárgyában vasárnap f. hó 27-én négyülés tartatik a város-háznál.

A közönség megválasztása. M a k ó szegedi szünetgaztó meg fogja szavaztatni a közönséget arra nézve, hogy november 1-én (mindenszentek napján), a szokásos M o l n á r é s g y e r m e k é t e vagy pedig a F a l u r o s s á t ö hajtja-e előadni. A szavazólapok a színház folyojében a karzati főljárókál elhelyezve levő szavazó ladákba dobandók be.

A nagy kir. pénzügyi közigazgatási bíróság határozatai adó-és illetékügyekben. I. Tuzoltó-egyletek tökének kamatjöveldeme adomentes II. A jelzálogkölcsonök átváltoztatásánál (konvertálásánál) kivételesen megadott bányeg-és illetékmentesség nem igényelhető oly esetben, a midőn az új kölcsön kamatába osekélybb ugyan a régival, de a kikötött irásdíj hozzáasámitásával, az új kölcsön után fizetendő járuléka a régi kölcsön után fizetendő magasabb. III. Ház megvétele után az illeték a megelőző évi házbér-jöveldem alapján ki nem vehető. IV. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek igazgatóságai tagjai jutaléka után fizetendő III. oszt. kereseti adó minden egyes igazgatósági tag jutaléka után külön-külön vetendő ki és az általaános jöveldem pótdadó és minden egyes igazgatósági tag III. oszt. kereseti adójának aiaupl vételével külön-külön állapítandó meg. V. Az általános jöveldem pótdadó megállapításánál az 1883. évi XLVI. t. c. z. 13. §-ban engedélyezett kamatlevonásnak csak oly kamatokra nézve lehet helye, a melyek már az addóvet megelőző évben teherként fennállottak. VI. Felék által bányeügyletes beadványhoz vagy jegyzékönyvhöz mellékelt hirdetménynt tartalmazó hirdappellványok azért, mert a hirtappellványok illeték megfizetve lett, a mellékelti bányeg adól felmentve ninosenek.

A csákovai vásár. A csákovai községjáróság az iránt folyamodott a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az országos vásárokat négy napra való kiterjesztését engedélyezze. A miniszter ezen kérelmet nem teljesítette, mert ha a község állitása szerint a jelenlévő vásártér tágasabb szék, akkor ezen a tér megnagyobbítása, nem pedig a vásári napok kért szaporítása útján kell segíteni.

Nagy család. Az volt a karaván, melyet a n-pokban tolonczékné kísérték Makóra Hulasról. Ez cigány férfi, nős és számtalan purde. Halason fogták őt öket és tolonczájuk illetőségi helyükre Tót-Kováczházára. Mikor némelyek meglátták ezt a rengeteg népséget, abbéli véleményüknek adtak kifejezést, hogy Kovács házában talán cigánynál egyéb nem is lakik. Pedig dehogyan! Hisz még ez is csak egy család a Kovácsok cigányok közül: a nevezetes C s u r á s család.

Egy két szobás lakás ohélség a városbába közelében, keresetek egy két tagból álló ur család részére — Felvilágosítást ad sziveségből e lap szerkesztésége.

HAZÁNK ÉS A FŐVÁROS.

Stefánia trónörökös és kis lánya Pozsonban. P o z s o n y b ó l sürényözik szerdai kelettel: F r i g y e s főhercege családjának látogatására ma este fél 6 órakor városunkba érkezett S t e f á n i a trónörökös kis lányával. E r z s é b e t főhercegnővel. A vonat érkezése előtt a pályaudvart roppant község lepte el, melynek soraiban a hűgyvilág nagy számmal volt képviselve. Jelen voltak D r ö x l e r pulgarmester, K o s s e h u b a városkapitány s a hatóságok számos tagja, bár hivatalos fogadtatás nem volt, minthogy annak mellőzése kérelmet. Közvetlen a vonat érkezése előtt megjelentek a pályaudvarban F r i g y e s főherceg, I s a b e l l e főhercegnő két kis főhercegnővel és T h u n grófnő udvarhölgyekkel s ök fogadták a vonatról kiszálló Stefánia övegy trónörökösét s a gyermekét. A község az gyász miatt némán tövözölte a trónörökösét, de némelyek egy-egy lelkes éjnt nem fojthattak vissza. Stefánia főhercegnő talpig fókutében, nyakán fekete boával, homlokán, melyre ananyaköbe haja lecsúsgött, rövid sötét fátyollal, oly jól nézett ki, hogy a községen osodátl moraja futott végig. A magas hölgy szívesen megölelte Izabella főhercegnőt s a gyermekeit, azután K o s s e h u b a városkapitányt kezelt nyujtott, mondván: „Reg nem láttam önt; körülbelül két éve, hogy itt jár am.” (a Stefánia-árva ház fölavatásakor). Ezzel megindult lassan kifelé, miközben sa mélt látható szívesöggel kibontotta a község sorain. A fekete kalapos, fehér föltöltés kis E r z s é b e t mindjárt kezdte a főhercegnő assonnyhoz osatlakozni. A fogatok, melyek a vendégeket s a vendéglátókat viték, egyenesen a főhercegi palotába bajtottak; az első kocsi utt Stefánia trónörökösét a főhercegi párral, második a kisöyök az udvarhölgyekkel. C h o t e a grófnő udvarhölgy a Palugy szállodába szállt, a többiek a főherceghöz. A palotának ablakai fényarban usznak; a palota előtt nagy tömeg hullámszik. Stefánia több rapig marad itt.

Vilmos császár Magyarországon. Budapesti lapok értesülése szerint Vilmos császár, a ki jelenleg az olasz király ház vendége Monzában, keleti útjáról visszafelé jövet Magyarországon fog keresztül utazni. Mint tudva van, a németek fiatal császára Görögországból Konstantinápolyba utasik. Innét néhány napl tartózkodás után külön vonaton folytatja útját Magyarországra felé s Zimonyon, Szabadkán és Budapeston

keresztül utazik vissza hazájába. A szegedi vasuti ületvezetéség már megkapta az értesítést és utasításokat a német császár magyarországi utasítását illetőleg. A magyar államvasut vonalán Vilmos császár külön vonatot, hiteles hór szerint, L u d v i g h Gyula központi elölkigazgató és E n y e d y Károly szegedi ületvezetéség fogják kísélni. Söt hír szerint B a r o s s Gabor miniszter is le fog menni a császárral érkezéi vonat elébe egészen Zimonyig. A szegedi ületvezetéség az egész vonalon megteszi a szükséges intézkedéseket. Vilmos császár magyarországi útja a közölt program szerint november 7-8-9-ikére esik Vilmos császár utasításában Bécsot nem érinti, hanem azt kikörelve, Ruttká irányában utazik az országban.

Apnyilkosság Köttésn (Somogy-megye) mint irják, e hó 19-án véres család dráma történt. V a r g a József oitani lakos igen házasratos veszekedéi természetü ember volt s gyakran remegésbe ejtette családját, midön ittasan ment haza, mert mindenkít agyonütésen fenyegetett. Többször fejszét is élesített, kijelentvén, hogy azzal agyonüti a feleségét Szombaton délután 3 órakor is ittasan ment haza s szokása szerint nagy lármat csapott, feleségét, gyermekeit szídmalmta s midön az asszony csitítani akarta, nekiment s ütlegelni kezdte. Erre Zsófi név leányöy védelmére kelt anyjának, ki a felbőszült apa egy fejse csapással a földre terített Varga Sándor 19 éves fia az hívné, hogy testvérét az apa agyonütötte, kikapta a dühöngő ember kezéből a fejszét és több súlyos csapást mért vele édes apjára, ki azonnal szörnyet halt. A holttest orvosi vizsgálata e hó 21-én volt. F o d o r János vizsgálóbíró és L a n g Sándor járásbíróasági jegyző a helyszínen megéjtették a hivatalos vizsgálatot. A gyilkos fut azonnal letartóztaták és bekísérték a tábl járásbírószög fögházába.

Kiderített gyilkosság Vasmegeyből a következőket irják: Igen érdekes módon derített ki egy rejtélyes gyilkosság tetteseit a szent-gothárdi csendőrség parancsnoka Hetényi örmester. Ez az ügyes altiszt, a ki már 12 évet tölt a m. kir. csendőrségnél, újabb tette által ismét bebizonyította, hogy mily üdvös intézmény a csendőrség, ha annak tagjai hivatásukat értek s annak lelkiismeretes megakarnak felelni. Mult hó 27-én este fél 10 órakor a Réba-Gyarmathi gyepmestert Prábel Mártont saját házában, a mint vacsorával ült, az ablakon át agyonlötték Csak egy lövés dördült el; a háromféle szerrel töltött fegyver csőve közvetlen közelségből lövett ki, mert a sebe meg a főtás is behatolt. S épen ezen körülménynek tulajdonítható, hogy a tettesek kére kerültek. A folytatást ugyanis a bonozól orvos kihuzván, a csendőrségmester azt nagy gonddal összedallította. A folytatás egy része egy darab újságpapíros volt, a Grazer Zeitungból, a másik egy levéltrédék, melyen e n s z a v a k voltak még olvashatók. . . . . Tízeltel bar . . . . . tudósítom, hogy mag árából meg 13 krajczárt visszafiztet. . . . . A nyom meg volt most már. Szorgos kutatás után Hetényi örmester megtalálta azt az embert, ki a fenti levelet írta. Az iró Hóbil Béla gyarmathi lakos volt, ki löhermagot vett volt Pintér Imre ottani községi csőstől, kitől még 13 krt visszakövetelt, mert a mag súlyában osekély hiány volt. Pintér Imrét a csendőrség e hó 18-án éjjel nagy vigyátsal, mert igen veszedelmes ember, elfogta, s a házkutatásnál megtalálta nála a Grazer Zeitung azon számát, melyből a folytatás le lett szakítva. Bizonyos nyomok egy czinkostásra vezettek, ki is Samu Gergö, ugyanottani lakos személyében le is lön csakhamar tartóztatva. A két bübös beismerte szörnyű tettet — csak a lövetést nem akarta meg egyik sem magára venni. Az egész vidék örül a két jó madár hukorra kerülésén és községönnetl adóz a szent-gothárdi m. k. csendőrség kitünö vezetőjének Hetényi örmesternek.

Rövid hírek. Nagy bukás történt M-skelezen, az a Weisz Sámuel-féle gabnakereskedő cég esdöbe jutott, százezer forint tartozással; e bukással öszenefügg a Weisz Jakab fia öségeinek fizetésképtelensége is, 50,000 forint tartozással. — H e t y e n b ö l irják, hogy az ottani préposti állásra, mely egyike a nagyobb egyházi javadalmaknak, Krenedits Imre bujaki plébános fog kinevezetöni; a püepök már megötte az ajánlatot a kegyurnak, Deutch ügybírtokosnak, a ki zsidó vallású. — A s r d é l y i r é s z e k b e n egy vállalkozó nem várt Edisonra vagy meghatalmazottjára hanem városról városra produktát egy fonográfot; hogy mitéle szerkezett, nem irják; Brassóban is bemutatta — K o m á r o m b a n Merlischek Ignác h d n a g y h é t ö n a g y ö n l e t t e m a g á t ; t e t t e ö k i i m e r e t l e n . — A p o s s o n y i t ö r v é n y s z é k i t é l e v i b ö r t ö n r e i t t e W i e t e r m a g y a r f a l v i r a b b i t , m e r t e g y „ a z a p a r t s z a b á l y s z e r ü k i h i r d e t é s n é k ü l e s k e t t ö s z e .

NAGYVILÁG.

A liszaboni királykripta ismét megnyílik, hogy helyet adjon a portugálök egy e h u n y t u r a k ö d ö j á n a k . E b b ö l a s a k a l m a b ö l érdekesnek tarjuk erről a kriptáról egyet-mást elmondani: — Liszabonnak csak 1855. óta van tulajdonképeni királykriptája, melyet II. Dom Fernando király alapított, a ki az addig elhunyt királyok holttesteit is ott helyeztette el. St. Vincent, hol a portugál királyöknak ez a kriptája van, egy nagy ódon templom, mely azelőtt kolostor volt, és ma székhelye a liszaboni patriarkháznak. A kriptá alapításakor a kolostor 60 méter hosszú és 10 méter széles refektóriumát hosszában két részre osztották és az egyik részt a kriptá elkészítésére fordították. Ez

a rész azonban ma már tele van s így nemcsak rá fog kerülni a sor a másik részre is. A templommal párhuzamosan futó oszonnoktól, nagy sárga, brazilai fából készült kapu választja el a kriptát. Mindenekelőtt az ember egy sötét csarnokba lép, melynek jobboldalán, fél, a falba erősített márványtábla tünik fel. Itt pihen két derek katona, Saldauha és Tereira hercegek. A baloldalon Tereira hercegnö alusza örök álmát. — E kor egy nagy racsajton keresztül bejut az ember a tulajdonképeni kriptába, melynek fölg homályos komor oszlopai vannak. Két oldalán erkélyszerű fekete és fehér márványból készült emelvény húzódik végig mély 120 cm. magas és 1 és fél méter széles. Ezen az emelvényen állnak sorba a szebbnél-szebb koporsók, melyek többnyire fekete bársony és damaszt takarókkal vannak leterítve. Csaknem mindeniken rajta vannak még a koszorúk, melyeket csupa kegyeletből nem vesznek le. A kriptá felső részének a közepén áll egy kis márványoltár, melyet feszület díszít. Elötte aranyozott imázsöly látható. Az oltár mellett az alsó végén pompás sármelék áll, mely IV. Dom Yovo király földi maradványait takarja. A királyi kriptában eddig a Braganza-család 48 tagja pihen. I. Dom Luiz a 47. k, a ki leszállt ösönek sírboltjába. Az említett 46 koporsó közül kettö tüveg fedéllel van ellátva, egy hogy a benne pihenö holttesteket is látni lehet. Az egyik ezek közül II. Dom Fernando, kinek arcvonásai még teljesen felismerhetök, a másik pedig Dom Carlos, a jelenlegi királynak és Amalia királynéknak kis leánya, ki 1887-ben, kevéseeli születése után meghalt. A kriptá közepén két magas katalak-kül, melyek közül az egyikén II. Dom Pedro király koporsója nyugszik. Sok szép koszorú és értékes szalag borítja azt a koporsót, a melyen különbözőan feltünik egy örökzöld koszorú, a melynek szalagján a köv teöz felírás olvasható. „Os veteranos du liberdad e o R-i soldado“ (A szabadság veteránjai a katona-királynak). IV. Dom Pedro, ki 1834-ben halt meg, örök időre megtartja a díszletet a kriptá közepén. A második katalakon rendszeren az utolsó elhunyt király holttestét szokták elhelyezni. Eddig az 1861-ben elhunyt V. Dom Pedro holtteste volt rajta, most azonban kénytelen helyt engedni Dom Luíznak, a napolban elhalt királynak. Liszabonban, mielőtt az elhunyt uralkodó ösei sírboltjába jnt, a következő sajtósözög szertartás járözik le: A király holttestét magába záró koporsót egymásután három, erre a célra külön elkészített katalakra teszik le, a melyeken háromszor megaldják. Az első a templom bejáratánál van és eoa da Misericordia-nak nevezetik. A Misericordia egy testület, a melynek ösödöktől fogva meg van a következő kiváltása: Mikor a gyászmesternak a templom kapujához érkezik, a Misericordia átveszi a koporsót és elkíséri az első eghoz, hol a koporsó az egyházi szertartás tartamára tulajdonába megy át. Az imáé vége felé a misericordia visszavonul, mire a koporsót a városi hivatalnokok s a köztisztviselök vállalkon a második egh-hoz viszik. A harmadik eghoz a miniszterek viszik a koporsót. Az első két eoa a Misericordia tulajdonába megy át. A szemfédel árát, a Misericordia készpénzben kapja meg. Ezek a szertartások rendszerint é t három óráat vesznek igénybe, mire a koporsó végös nyughelyre kerül. A liszaboni királykripta minos nyitva a községnek számára, de különös engedéllyel megköntethető.

Rövid hírek: M a d r i d b a n az Albrecht főhercege tisztelőre tervezett udvari ünnepeket, a portugali király háialá következtében, elmaradnak, de a hadgyakorlatokat megtartják; a főhercege kedden délután érkezett Párisba, hol Zichy Tivadár gróf követségi tanácsos fogadta. — V j o t e r d a m b a n a s a h í r , h o g y V i l m o s hollandi király lemond a luxemburgi fejedelemségröl Adolf nassaui hercegre javára. — K o n s t a n t i n á p o l y b a n e l h u n y t K r a j c o s i c s a Lajos, az ottani magyar kolónia egyik becsült tagja, ki az ött járt ma tudósoknak is gyakran jó szolgálatokat tett. — B e o a b e n K u n e r t Amália 65 éves háztü adononö, nem rég elhunyt leánya utáni bánatában leugrott a harmadik emeletéről és szörnyet halt. — A k ü l ö n v o n a t , m e l y e n V i l m o s n é m e t c s á z á r k i s e r t e B e r l i n b ö l B r i n d i s i b e u t a z o t t , T i r o l b a n B o z e n m e l l e t t k i s k l o t t , d e a z e r o s e r ö s e n s e n k i m e r s é r t m e g .

IRODALOM ÉS MUVÉSZET.

Goldberger Emilia k a z o n g o r a m ű v i s z ö h a n g v e r s e n y e , m i n t m á r j e l e n t e t t ű k , v a s a r n a p , o k t ö b e r 27-d i k é n t a r t a t t i k a K r i s p i n t e r e m b e n . A h a n g v e r s e n y m ű s o r a a k ö v e t k e z ö ; I. 32 változat, C. moll Beethovenöl. II. a) Passacaille Händeltöl b) Garotte Bauchtól. c) Velenczei gondoladál d) Saltarello Mende'esohtöl. III. a) Prelude, h. moll, b) Mazurka, cis moll, c) Impromptu, as dur, d) Valse, f. dur Chopintöl. IV. a) Der Wanderer Schubert-Liszt. b) Aufschwung c) Warum? Schumannöl. d) Marguerite a r o u e t K e t t e n t ö l . V. M a r y a : r a p s o d i a Lisztöl. Kezdeté d. v. 50 órakor. Körszék 2 frt, kérészék 1 frt 50 kr, beme-net 1 frt. Jegyek válthatók ifj. K l e i n M ó r k ö n y v k e r e s k e d é s e j e n é s e s t e a p é n z - t á r n á l .

Hubai Jenö hangversenye Varjasson. Varjas községben H u b a y J e n ö Károly zene-szerző szölközását emléktáblával jelölték meg, s ez utóbbi a nyáron unnepeisen leleplezték. Akkoriban az elhunytak fia is megörgött, hogy részt fogna venni az ünnepeben, de ebben akadályozva lévén, igéretököt be nem váltathaték. Hubay Jenö tanár ekkor azt ajánlotta a községnek, hogy valamely varjassi jöteköny ösleira kész hangversenyt rendezni Délmagyarországra bármelyik városában. A varjassiki perze azt kérték, hogy náluk

hallaassa művészetét és Hubay Jenö csakugyan engedett a kérelemnek. E hó 26-án lesz meg a hangverseny, melyet Varjas aligha látott világléteében. A hangverseny sorát jóformán kizárólag Hubay előadásai töltik ki.

Műkedvelői előadás Vingán. Mint lapunkat értesítik, a Vingá városában felállítandó kisedelő javára műkedvelői előadás lesz nov. 9-ikén. Ez alkalommal színre kerül a „T ö t l e á n y .” Rendezök: dr. Perjessy Mihály és Kádár Gyula urak. Személyek: Gyarmathy János Bene Gábor ur, Örsze Bene Gáborné urö, Bandi dr. Perjessy Mihály ur, Máthá Julia Brindus Flóra urölgy, Kospál Kls Mihály ur, Lipták Drága Pál ur, Sári Enyedy Klára urölgy, Ötös Mari dr. Perjessy Mihály urö, Brbolya Pokorny Péter ur, Hanka Varga Viola urölgy, Misö drl Korponay Sándor ur, Csendbirtos Kjeemann Sándor ur, Csobor Grancsov Antal ur, Bigö Matyi Petricovs János ur, Panni Enyedy Berta urölgy, Száli Varga Inesz urölgy, első parasztleány Servus Borólia urölgy, második parasztleány Enyedy urölgy.

KÖZGAZDASÁG.

VEGYES KÖZLEME NYEK.

Hort megállóhelynek kocsiakományi teherúr forgaloma való megnyitása. A m. kir. államvasutak hatvan-miskolci vonalán Hatvan és Vámos Györk állomások közt fekvő s eddig csak személy-és podgyász forgalomra berendezett Hort megállóhely folyó évi október hó 25-én a kocsiakományi teherúr forgalomra a követező megszerítésök mellett megnyitattik és pedig: 1. Az ezen megállóhelyről szállítandó vagy oda rendelt kldemények feladásá illetve kiváltása Hatvan állomáson eszközöndö, hol az árak berakásához szükségtel köcsik is 24 órával előbb írásbeliül megrendelendök. 2. A megállóhelyen a kocsiakományi teherúrak rakórozása nem engedetik meg s azoknak be vagy kirakása közvetlenül a fuvarszekerekre, vagy ezekre, a vasuti köcsik rendelkezésre bocsátásától számítandó díjazásbászott rakodási idő alatt — e teljesítésért minden megterítésre való igény kizárásával — a fél által eszközöndö. Ezen rakodási idő túllépése esetén az általános díjazásbási határozományokban (7. rész.) megszabott köcsi késedelmi illeték eszedetik be. 3. Elö állatok, vagy egyéb öly árúk fel- vagy leadása, melyeknek b- vagy kirakásához külön berendezések vagy segédeszközök igényelteknek e megállóhelyen nem eszközöndö. 4. Az ezen megállóhelyen fel vagy leadásra kerülök kocsiakományi teherúr kldemények után a szállítási díj kiszámítása a m. kir. államvasutak helyiúr díjazásbásában a díjazásbási nézve megállapított általános határozományok szerint eszközöndö; mindazon viszonylatokban azonban, melyekre nézve a helyi díjazásb (II rész) állomási és csoportonai díjazásbások tartalmaz, Hort megállóhelyiél való forgalomban további intézkedésig az ezen állomási és csoportonai díjazásbásokban Hatvan, illetve Vámos-Györk szomszéd állomásra nézve megállapított díjtételek a hort-hatvani illetve hort-vámos-györki vonalra szér követező rész-díjtételekkel felemelve alkalmazandó.

Hortól Hatvanig átmenetileg vagy viszont 100 kgknt o. é. krajczár A 4.1 kr, B) 3.0 kr, C) 2.4 kr. Külön díjazásb I. a) 4.1 kr, b) 3.7 kr, 2. 2.4 kr. L. kiv. díjzsb. 2.4 kr. Hortól Vámos-Györk átmenetileg vagy viszont 100 kgknt o. é. krajczár A) 4.1 kr, B) 3.0 kr, C) 2.4 kr. Külön díjazásb I. a) 4.1 kr, b) 3.7 kr, 2. 2.4 kr. I. kiv. díjzsb. 2.3 kr. Budapest 1889. okt. 22. Az igazgatóaság.

A zónatarifa a magyar államvasutaknál. Azoknak, kik az augusztus eslején élethe léptették új személydíjazásbás pénzügyi sikerében bíztak — és ezek közé, mint olvasóink emlékeztetik, mi is tartozunk — nagy elégtétell szolgálhatnak azon rvenedtes s amok, melyeket B a r o s s G á b o r kereskedelemügyi miniszter kedden sorolt fel a képviselöház pénzügyi bizottságának tölögében. E számök alapján véve, minden lakonizmusok dacára, a z ó n a t a r i f a d i a d a l a t k o n e t a r t á l j a k . Ezen siker elmaradhatatlanságában, ismétöljük, nem kételkedünk. De hogy az utazó község száma már az új díjazásbás fennállásának első tíz hetében akkorra szaporodjék, hogy a nagy mérséklések dacára a bevételek többlete mégis 441000 forintra emelkedjen, ezt nehéz lett volna feltételezni jelentékeny adag optimizmus dacára is. Ugy tudjuk, hogy az utazó községek ily nagy szaporodásba egyhamar mérvadó helyen sem számítottak, hol egy évtizedi év osekélybb bevételei voltak elkészölve. A miniszter hangsúlyozta, hogy ököber első tíz napjának eredményeiből ítélve e hónapban még kedvezőbb lesz az eredmény. Mivel ököber hónapban már megszönt az utazási idény, ezen eredmény megvalósulása kétségeltelenül azt bizonyítaná, hogy az ölesö menetárak az utazási idényen kívül is nagy tömegeket mozgósítanak és hogy az utazók számáraak felszaporodása mostanig nem volt mulékony tñnet, hanem állandó követezőmánya az új személydíjazásbásnak. Minden esetre az eddigi eredmény is csattanós czáfolata nem egy östrák és idogon lap pszszisztiikus jósolgatóasának.

Gabona árúlet. (Budapest, október 23.) B u z á t m a g y e n g é n k i n á l t a k , a k e r e s l e t m á r s e k t v a l t . K e d v e z z ö b b i r á n y z a t m e l l e t t e l k e l t m i n t e g y 12,000 m e t e r m á z s a , t e l j e s á r a k o n .

E g y é b g a b o n a n e m u e k b e n g y e a g e f o r g a l o m . v á l t o z t a t l a n á r a k o n : B u z a : (u j) T i s z a v i d é k i 100 m m 78-8 k. 8 frt 60 kr, 100 m m 78-3 k. 8 frt 60 kr, 500 m m 78 k. 8 frt 60 kr, 200 m m 77 k. 8 frt 35 kr, 100 m m 76-5 k. 8 frt 40 kr, 100 m m 76 k. 8 frt 35, 1500 m m 78-6 k. 8 frt 10 kr.

P e s t m e g y e i 300 m m 77 k. 8 frt 45 kr, 100 m m 77-3 k. 8 frt 40 kr, 100 m m 76-5 k. 8 frt 40 kr, 1800 m m 75-5 k. 8 frt 30 kr.

F e h é r m e g y e i 200 m m 78 k. 8 frt 60 kr, 1000 m m 78-4 k. 8 forint 40 kr. D u n a i 800 m m 76 k. 7 frt 85 kr, B u z a (ö) T i s z a v i d é k i 1500 m m 78-3 k. 8 frt 50 kr. 500 m m. 76-6 k. 8 frt 20 kr.

R o z s 100 m m 7 frt 20 kr, 100 m m 7 frt 32 kr, 900 m m 7 frt 35 kr. Z a b 400 m m 7 frt, 20 kr, 100 m m 7 frt 15 kr, 100 m m, 7 frt 35 kr.

H a t á r i d ö z l e t . A h a t á r i d ö z l e t e b e n a s i r á n y z a t s z i l l a r d u l t . H a t á r i d ö k j e g y z é s e d é l i 12 ó r a k o r : B u z a t a v a s z r a 8,56—60 f o r i n t o n , b u z a ö s z r e 8,15—8,17 f o r i n t o n , — T e n g e r i (u j) 1890 j u n i u s — j u n i u s r a 5,09—5,11 f o r i n t o n , a n g . — z e s z t — — — f r t o n . — Z a b t a v a s z r a 7,15—7,17, ö s z r e 7,05—7,08. K á p o s z t a r e p e z e a u g u s z t u s — s z e p t e m b e r e — — — — — f r t o n . K ö t t e t t : B u z a 1890 t a v a s z r a 8,58—8,60 f r t o n , ö s z r e 8,15—8,17 f r t o n , t e n g e r i 1890 j u n i u s — j u n i u s r a 5,07—5,12 f o r i n t o n , z a b t a v a s z r a 7,23—7,28, ö s z r e 7,55—7,17 f o r i n t o n .

H i v a t a l o s a n i c m o n d a t o t t m a 2000 m m f u z a , 2000 m e t e r m á z s a t e n g e r i é s 2000 m m , z a b , f . h ó 28-án l e e n d ö á t v é t e l r e , 700 m m , s z i l v a . f . h ó 26-án l e e n d ö á t v é t e l r e ,

Sertéskereskedelmi csarnok

B u d a p e s t - K á b á n y a s . K á b á n y a , o k t . 23 . V e r s ö k t e r t ö k ö d ö k . M a g y a r a r a n g i ö r g , n e h é z 40—41 f r t . f i a t a l n e h é z 42—43 f r t . f i a t a l k ö s z é p 44—45 f o r i n t . f i a t a l k ö n y ö k — — — — — f o r i n t , k ö s z é p e s (z e d e t t) n e h é z 40—41 f o r i n t , k ö z é p 42,50—43 f o r i n t , k ö n y ö k 44-50 —46 f o r i n t , R o m á n i a i , b a k o n y i , á t m e n e t i n e h é z — — — — — f o r i n t , k ö z é p — — — — — f o r i n t k ö n y ö k — — — — — f o r i n t , e r e d e t i (S t a e h e l) n e h é z — — — — — f o r i n t k ö z é p — — — — — f o r i n t — S z e r b i a i n e h é z 42—42,50 f o r i n t , k ö z é p 48—42,50 f r t , k ö n y ö k 42,50—44 f r t . H i s z ö g y e v e s — — — — — f r t , h i z ö k ö . é v e s ö r g — S e r t é s l e t e s t e r m o k t . 21-én v o l t k é s z l e t 102,000 d a r a b , o k t . 22-k é n f e l h a j t a t o t t 1815 d r b , o k t . 22-én e l e s z á l l i t a t o t t 1167 d r b , o k t . 23-án m a r a d t k é s z l e t b e n 103,138 d a r a b s e r t é s .

Szecz-üzlet

(Október 24.) M a j j e g y z é s e i n k : K é z s á r u n a g y b a n 4875—489, k i s s y n y b a n 49,25 h o r d ö n é k l i p r 10 L á t e r , ö k . b e l e t v e 35 f r t f o g y a s z t a s i a d ó .

Budapesti gabnázás

(Október 24.) G y e n g e k i n á l t , m é r s e k e l t v e t e l k e d ö , f o r g a l o m 15,000. Ö s z i b u s z — t a v a s z i b u s z a 869—84, m á j - j u n . k u k o r i o z a 513—15, ö s z i z a b 130—32.

Hivatalos árúfolyam

a budapesti árú-és értéklösésen 1889. évi október hó 24-én.

Magyar arnyárúadók 8. sz.	1013,0
magyar papírárúadók 4.	1013,0
magyar vasuti kölcson	99,75
magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	99,75
magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	117,50
magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	112,75
magyar földtehermentesítés kötvény 1. kib.	104,75
magyar földtehermentesítés kötv. száradék	104,75
Temes-bánati földtehermentesítés kötvény	104,75
Temes-bánati földtehermentesítés kötv. ár.	104,75
Horvát-fülöpöld földtehermentesítés kötvény	104,75
Horvát-fülöpöld földtehermentesítés kötvény	104,75
Magyar ösödölösásválasztási kötvény	99,75
Magyar nyoromány-sorajegy kölcsön	140,—
Tiszvárszállás és szegedi sorajegy	129,—
Ostrák járadék papírban	85,50
Ostrák járadék ösütben	86,—
Ostrák járadék aranyban	109,75
1890-iki ostrák államcsorajegy	199,—
Ostrák-magyar bankcsorajegy	823,25
Ostrák hitelintézet részvény	809,30
Cs. és ki. arany	567
30 frankos arany (Napoleon)ör	2,46
Német birodalmi márka	59,40
London	119,25
30 márkás arany	11,88

Aradvárosi színház.

Évadjéret 24. sz. Havijéret 38 sz. P e n t e k e n , o k t ö b e r h ó 25-én a d a t i k : **FRANCILLON.** Sziam! ifj. Dumas Sándortól. **SZEMÉLYEK.** Riverolles marquis — Bács Károly. Riverolles Luczien, fia — Kazalitzky Antal. Grandredon Stanislaus — Csizsér Kálmán. Symoux Henri — Bihari Béla. Carillat Jean — Szász Dezsd. Pinguet, ügyvédsegéd — Szarvasi Soma. Francois de Riverolles, Luczien neje — Angyal Hus. Smithné Teréz — Follinusné. Riverolles Annette, Luczien húga — Havas Aranka. Blize, komorna — Bogátiúé. Kezdeté 7 órakor, vége 10 és fél órakor. Holnap szombaton adatik: **család öröme.** Francia vizjáték

BUDAPESTI TŐZSDE.

Október 22-én.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru		Pénz	Áru
M. kir. arany adóment. 5%	99 50	99 80	Magy. orsz. bank részvény-társaság			Pest közti vaspálya	430	432
M. papíráradék adóment. 5%			Oszt. magy. bank	808 90	804 10	Pest közti vasp. élvezet-jegyek	110	215
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fo.) 5%	94 55	94 85	Oszt. magy. bank	880	885	Budapesti III. ker. takarék	108	110
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban			L. magy. iparbank	153	155 60	Országos központi	452	457
M. 1869. kel. v. é. kötv. (els.) adóment. 5%			Pesti magy. keresk. bank	712	715	Pest hazai elad.	7325	7525
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 5%	99 75	100 25	Bécsi bizt. társulat	168	17	Egyesült Budapest fővárosi takp.	452	455
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	112 25	118	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	215		Magyar ált. takarék, részvény.	88	89
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	137	138	Elad. magy. általános bizt. társ.	3140	3150	Alagut	145	147
Tiszai s szegedi kölcsön 4%	130	131	Foncieri bizt. társ.	66 50	67	Általános waggon kölcs. társaság	69	72
M. k. földm. kötvények 5%	104 75	105 25	Magyar-francia bizt. társ.		180	„Franklin”-társulat	198	200
M. k. földm. kötvények 161. zárad. 5%	104 75	105 25	Pannónia viszh. társ.	945	955	Ganz és társaság vasúti, és gépgyár	826	830
M. k. földm. kötvények horvát-országi 5%			Concordia malom	528	531	Geschwindt-féle szeszgyár	330	332
M. k. földm. kötvények erdélyi 5%	104 75	105 52	Elad. budapesti malom	1045	1050	Gyapjutt. és biz. I. magyar	246	250
(100 fra 5%)	98 50	99	Erszébet malom	242	244	Keresk. épülete	675	
Szőlődezesmavált. kötv. (100 frt) 5%	100	101	Hengermalom	595	600	Könyvnyomda „Athenaeum”	444	448
Pest vár. kölcsön 1870. évből 6%	101 50	102	Luzsa malom	252	255	Pesti	1070	1100
v. 1871. évből 6%	107	109	Molnárak és sütők malom	353	355	Köszvény és téglagy. (Drascho)	221	222
Bud. est főv. 1880. kölcsön 6%	100	100 25	Pannónia malom	755	760	Nemzetközi waggon kölcsön-rész-	59	60
Bud. esti bankgyes. részvényt.	100	100 50	Viktoria malom	130	132	vény-társaság		
Magy. ált. hitelbank	231	231 50	„Adria” m. tengeri hajó			Pesti építő-társaság		
Magy. jels. hitel. II. kib. in. elismv.			Álföld-fiumei vasút 5%	175 50	176 50	Bimamurány-salgótarj, vasútrtva,	100	101
Magy. lez. s pénzváltóbank	99 25	99 50	Bátaszéki domb-zákány vasút 5%			Salgótarjani köszvény	171	172
			Déli vasút 5%			Schlick-féle vasúti és gépgyár	152	154
			Eszaki vasút 5%	154 50	155 50	Schlick-féle vasúti és gépgyár II. kib		
			Erdélyi vasút 5%	194 50	195 50	Serf. de elad. magyar	810	820
			Győr-sopron-ebentúri v. ut. 5%			Sertésztelep	270	274
			Kassa-oderbergi vasút 5%	142	143	Sós tó kőbánya		
			Magyar galiczi vasút 5%	180 50	181 80	Spodium- és csodolgyár	110	120
			M. ny. v. (sz. győri-irányú) vasút 5%	157 60	158	Szálloda-részvénytársaság	104	106
			Oszt. áll. vasút 5%	232 50	233	Tégl. és mészegő utlakti	149	150
			Pécsi-arcái vasút 5%	188	189	Törk dohányrészvény		
			Tisz. vidéki vasút 5%	246	248	Gőztéglagyár kőbányai	25	255
			Oszt. dunagőzhajózási társ.			Mész-bank ny. kölcsönök tv. 4. sz	20	105 50

	Pénz	Áru
M. földhitelint. papírrérték 5%	100 75	102 50
" " " " " " " " " " " "	100 75	101 50
" " " " " " " " " " " "	97 10	97 60
" " " " " " " " " " " "	120	121
" " " " " " " " " " " "	103	104
" " " " " " " " " " " "	103	104
Kisbirt. orsz. földh. int. 5%	101 25	102
Oszt. magy. bank o. é. 5%	101 90	102 50
" " " " " " " " " " " "	99 60	100 25
" " " " " " " " " " " "	99 60	100 50
Pesti keresk. bank " " " "	103	103 50
" " " " " " " " " " " "	101	101
" " " " " " " " " " " "	101 25	101
Alhina tak. és hitelint. " " " "	101	102

	Pénz	Áru
Budapesti lánchíd " " " "	103	105
Loyd- és tőzde-építlet " " " "	99 00	
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	11	11 50
Oszt. vörös-kereszt-egylet " " " "	19 50	20

	Pénz	Áru
Ca. kir. arany (vált.) " " " "	5 63	5 68
Ca. kir. arany (kőr) " " " "	5 54	5 05
Oszt. magyar 8 frtos arany " " " "	9 25	9 47
20 frankos arany " " " "	9 48	9
Oszt. és magyar ezüst " " " "		59
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	58 25	58 50
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	58 30	58 56
Amsterdam 100 hollandi frt	98 50	98 75
Páris 100 frankért " " " "	47 25	47 45
Svájci pénzügyek 100 frankért	47 15	47 22
London 10 font sterlingért " " " "	119 40	119 99

Hirdetmény.

A nagym. m. kir. belügyminiszterium 61369 | 2-1884 szám alatt kelt intézményével jóváhagyott 12757 | 403-1884 sz. szabályrendelet alapján minden ház és telek tulajdonos felhívatik, hogy követelt vagy aszfalttal el nem látott utcákba a házak és telkei előtt a gyalogjárót f. évi november 30-ig terjedő idő alatt 1 és fél méter szélességben és 15 cm méter magasságban homok réteggel akként borítsa be, hogy a vízvezető árok vagy folyóka felé 5 cm méternyi eséssel bírjon. Ha a gyalogjáró 1 és fél méternél keskenyebb lenne, akkor az egészben fentebb írt módot az érintett homokréteggel borítandó.

Kötelesek a ház és telek tulajdonosok a gyalogjárók mellett elvonuló vízvezető árok telkük és házuk utcai szintronjának hosszában s mérnöki hivatal által előírt utasítás és méretek szerint megadni, azt tisztán tartani, nem különben kötelesek ezen vízvezető árokokon keresztül telkük kocsit lejárattal hidat építtetni és jó karban tartani.

Kik ezen rendeletet meg nem tartják, illetve megszegik, kihágást követnek el és a városi szegényalap javára 2-25 frt-ig terjedhető pénzbüntetéssel, behajtatlanság esetén 12 óráig 3 napig terjedhető elzárással fognak büntetve.

Ezen büntetésen felül az elmulasztott munkák az illető ház vagy telek tulajdonosok terhére hatóságilag fognak eszközöltetni.

Arad, 1889. okt. 8

Urbányi, főkapitány.

Arlejtési hirdetmény.

Arad szabad királyi város gazdasági székének a Kosuth-utcai laktanyájánál (szűkezes új ablakok elkészítésének elvállalása iránt) f. évi október hó 29-án, délelőtti 10 órakor arlejtést tart.

Kikiáltási-ár 383 frt 57 kr

Banompénzül letendő 100 forint készpénzben vagy elfogadható réztárgyakban.

Az arlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a banompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az arlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnoknál az arlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1889. évi október hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Varyassy Lajos,
aljegyző.

Aradvármegye közigazgatási bizottságtól.

1428 sz. | 1889. K. B. 466-1-3

Hirdetmény.

A szárazéri ármentesítő és belvízelvezető társulat által czélba vett kiejrató-tornyai csatorna részére Forray-Nagy-Iratos község határában elfoglalandó területek névze kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ut 6 Nagyméltóságának folyó hó 4-éről 51288 | 1889. sz. a. kelt leiratával a kisajátítási eljárás elrendelvényét, ennek megejtésére jelen szám és kelt alatti határozatunkkal bizottság küldetett ki, s tárgyalási határidőül Forray-Nagy-Iratos községhez

folyó évi november hó 10-ének délelőtti 10 órája

tűztetik ki, egyszersmind pedig a kisajátítási tervrajz és összeírás F.-N.-Iratos községhez, a tárgyalási határnapig közszemlére kitétetni rendeltetik.

A tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítás terv ellen, s minden telek-könyvi érdekletteknek a felajánlott kártalanítási ár ellen felszámolni s kifogásait jegyzőkönyvre vétetni. A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

Miről e hirdetmény, az érdeklettek tudomása végett az 1881. XLI. t.-cz. 33. és következő §§-aira utalással, azzal tétetik közbe, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása fölött akkor is érdemileg határoz, ha az érdeklettek közül senki sem jelen meg.

Kelt Aradvármegye közigazgatási bizottságának Aradon, 1889. évi október hó 18-án tartott üléséből.

Fabian,
főispán.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi magyar királyi miniszterium 4979-1889 számú rendeleténél fogva ezennel közzétettik, hogy a szénkő beszerzési ára, mely eddig az állami, nevezetesen a ménési szénkőraktárnál métermázsánként 22, a tarczai és budafoki szénkőraktárnál métermázsánként 24 forintban volt megállapítva, ezennel métermázsánként 15 frtra szállítatik le.

A szénkőnek leszállító t. ára az említett raktárak helyén érteendő, a raktárakból a megrendelési helyre való szállítás, valamint a kifizető szénkőnek a visszaszállítási költségei a megrendelőt terhelik.

Azok, kik a szénkőnek megrendelni szándékoznak, a miniszteriumhoz, esetleg a ménési raktárra névze a ménési, a tarczai raktárra névze a tarczai, a budafoki raktárra névze a budapesti vinczellér-iskolák igazgatóságához forduljanak.

A szénkőnek ára utárvételezés útján szedtetik be.

Arad, 1889. évi október 7-én.

A városi tanács.

Hirdetmény.

A kereskedelmiügyi magy. kir. Miniszter ur Ó Nagyméltóságának rendelete folytán a m. kir. államvasutak igazgatósága vezetése alatt a Zákányi Dráva-híd alapozási, alázási és biztosítási munkáinak helyreállítására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetttetik.

Ajánlatok csak az összes itt felsorolt munkákra tehetők.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek a tervezeti árjegyzék és költség előírászat, a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá az ajánlati minták és pályázati feltételek a m. kir. államvasutak D I. szakosztályának építési irodájában (Budapest VI. Andrássy-ut 73-75. szám III. emelet 35. ajtó) f. évi október 21-től fogva reggeli 9 óráig délután 1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlat megtehetőségéig megkivántató művelet szintén a fentebb említett helyiségben f. é. október 24-től kezdve megszerzethető.

Ezen építés tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 18 napjának déli 12 órájáig nyújtandók be a m. kir. államvasutak igazgatósági épületében Andrássy-ut 73-75. sz. a. az I-5 emeleten A I. (általános igazolási) szakosztályi főnöknél.

Minden ajánlat bélyegezve, lepecsételve és a következő felírással nyújtandó:

„Ajánlat a Zákány és Kapronca állomások között építendő vasúti Dráva-híd építési munkáinak elvállalására.”

A munkák elvállalására 16,000 frt bánatpénz készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban, legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon vagyis f. évi november 15-ig déli 12 óráig letendő a m. kir. államvasutak főpénztárában (Budapest VI. Andrássy-ut 73-75. sz. földszint).

Értékpapírok a letételt megelőző nap tőzsdei árfolyama szerint — de emmi esetre névértéken felül — a napi árfolyam 90 százalékával számítatnak.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénz térti verény mellett adandók fel

Budapest 1889. okt. 18.

A m. k. államvasutak igazgatósága.

Meghívás.

Galsa hegyközség t. cz. szőlőbirtokosai ezennel meghívotnak a f. évi október 27-én, d. é. 11 órakor a községhezánál megtartandó

hegyszékre,

melynek tárgyai az 1890. évi költségvetés megállapítása, hegykapitány és hegybíró megválasztása, valamint a netaláni indítványok tárgyalása.

Galsa, 1889. okt. 20.

A hegykapitányság.

ARVERÉSI HIRDETÉS.

A borosbéli tekintetes főszolgabíró, urak 2933 | 1889. sz. rendelethe folytán Krokna község vadászati joga az 1883. évi XX. t.-cz. 3. §. értelmében a hivatott t.-cz. §-ban foglalt közégi lakosság kedvezményének fentartása mellett 1889. évi augusztus 15-től 1895. évi július 31-ig, hat egymásután következő évek időtartamára f. évi november 8-án, d. é. 9 órakor Krokna község székhelyén újolt kitűzött árverési határnapon a megállapított feltételekhez képest a legtöbbet ígérőnek kiadni fog.

Krokna, 1889. okt. 20.

Oanye György,
körjegyző.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak Bród állomásán folyó évi november hó 30-án megüresedő **vandegelő-üzletének bérletére** ezen nyilvános pályázat nyitattik.

Felhívotnak ennél fogva mindazok, kik szemlített pályavandegelőt bérbe venni kívánják, hogy kellőleg felszerelt ajánlatukat folyó évi október hó 31-ig a magyar királyi államvasutak szegedi üzemeltetéséhez nyújtsák be.

A pályázati feltételek a nevezett üzletvezetés III-ik (forgalmi) osztályánál megtekinthetők.

Szeged, 1889. szeptember 22-én.

Az Üzletvezetés.

Rozsnyay Mátyas

gyógyszertára és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadúgytér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-klonológussal beszerzésre, s késztetben tart következő megbízható határu szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hidrogén-ellenszer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal laudировали. Mind az öt világrészen el van terjedve. Egy darab 2 kr.

Misera-cseppek szeszment, legmegbízhatóbb szor hidrogén ellen föltökés számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szer, a ből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Bruntzik fogcseppjei meggyűntet. 1 üveg 35 kr.

Serail-arczenőcs. Az arcon mutatkozó májfoltok elűzése a legalkalmasabb szer, mely borszerű hatásban minden más szert felülmúl. Egy üveg 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin A lábizzadás és föltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valdóli tokaji bor Kiváló minőségűnek, Dr. Szabó Gyula világhírt pinocéjéből. Ára 1 üvegnek 3 és frt.

Ménési aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50

Chinabor 2° Chinin- és vasoxyd-tartalommal. 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vass Chinabor 2° Chinin- és vasoxyd-tartalommal. 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2° tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli ftzek. Füst és szag nélkül, vörö, fehér és sárga színben. Egy ki. 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyához hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógszertárban minden vegy. anyagra megbízhatn elfogadotnak és lelkiméretesen tartottatnak.